

PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Thema I: Inkomen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1 Onrechtmatig gebruik van ondersteuning in het sociaal domein voorkomen we of sporen we op en pakken we aan. Dit plan heeft betrekking op het gehele sociaal domein, dus op PW, WMO en Jeugd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.2 Financiële kaders vormen geen belemmering voor integraal werken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Veenendalers nemen meer deel aan de samenleving.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.b.2 In de gemeente Veenendaal is het aantal inwoners met problematische schulden lager dan landelijk gemiddeld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.b.3 Het traject naar een schuldenvrije toekomst (d.m.v. een schuldregeling) komt eerder tot stand dan het landelijke gemiddelde.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1 In 2023 is een integrale werkwijze sociaal domein binnen de gemeente en tussen gemeentelijke partijen en externe partijen gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de rol van inwoners en de kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1 De deskundigheidsbevordering tussen uitvoerende partijen in het sociaal domein is gefaciliteerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a Meer mensen vinden een plek op de arbeidsmarkt (MD05).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1 Er is sprake van een doorlopende lijn arbeidsparticipatie in samenwerking met onze partners.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.2 We realiseren in 2023 de kwantitatieve doelstellingen m.b.t. de Participatiewet (in- en uitstroom).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We willen een positief resultaat blijven behouden en daarvoor moeten we beter presteren dan het landelijk gemiddelde, daarom hanteren wij deze relatieve doelstelling. Gedurende het jaar toetsen we onze prestaties aan de landelijke trend. Uit de meest recente gegevens van de Divosa Benchmark (Werk en Inkomen) blijkt dat Veenendaal voor uitstroom slechter presteert ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Gemeente Veenendaal heeft een uitstroomcijfer van 2,2%, terwijl het landelijk gemiddelde 2,4% uitstroom is. De instroomcijfers van onze gemeente zijn wel beter dan het landelijk gemiddelde (Veenendaal 2,1% en landelijk gemiddelde 2,4%).

II.a.3 De samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt is versterkt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.4 We implementeren de maatregelen uit het wetsvoorstel Uitvoeren Breed Offensief.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In de eerste bestuursrapportage 2023 is reeds gemeld dat de wijziging van de Integrale Verordening ten gevolge van de wet Uitvoeren Breed Offensief nog niet zal zijn doorgevoerd op het moment van inwerkingtreding van de wet (1 juli). De wijzigingen worden meegenomen in een raadsvoorstel tot wijziging van de Integrale Verordening Sociaal Domein (raadsvergadering december 2023) met voorstel om deze in werking te laten treden per 1 juli 2023. De vertraging heeft daardoor geen nadelige gevolgen voor onze inwoners. Waar noodzakelijk kunnen we tot die tijd maatwerk bieden.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1 Inburgeraars die als nieuwe Veenendalers worden opgenomen in de samenleving, doen daadwerkelijk mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De wachtlijsten bij de taalschool zijn ingelopen, maar we blijven de voortgang kritisch volgen. Daarnaast wordt er met vluchtelingenwerk gesproken over een andere invulling van het onderdeel maatschappelijke begeleiding om het tekort aan vrijwilligers op te lossen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Als gevolg van een tekort aan taaldocenten en onvoldoende vrijwilligers bij onze contractpartners loopt het inburgeringsproces nog niet optimaal. Dit is een regionaal probleem.

Thema III: Sociaal domein - WMO

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 In 2023 is de sturing op aanbieders vergroot.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.2. In 2023 treffen we de voorbereidingen om de WAMS (wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) die per 1 januari 2024 van kracht wordt te implementeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De WAMS is uitgesteld naar 1 juli 2024.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De WAMS is uitgesteld naar 1 juli 2024.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Er zijn innovatieve ondersteuningsmogelijkheden samen met de uitvoerende partijen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.b.2 We continueren de zorg voor personen met verward gedrag en de taken van de WvGGZ.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.b.3 Het aantal meerderjarigen dat begeleiding ontvangt waar behandeling passender is, is afgenomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We verwachten in het derde kwartaal een keuze te maken voor een interventie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We zitten in de onderzoeksfase welke interventie we gaan kiezen voor de personen die op de wachtlijst staan voor de GGZ.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1 Veenendalers wonen zo lang mogelijk thuis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.c.2. In 2023 wordt onderzoek gedaan naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een gemeente-brede, integrale visie op diversiteit en inclusie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d Inwoners willen meer voor- en met elkaar doen (MD03).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1 Mantelzorgers blijven actief met passende ondersteuning om overbelasting te voorkomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.d.2. In 2023 wordt er een regionale logeervoorziening gerealiseerd zodat mantelzorgers hun taken met beter welbevinden blijven uitvoeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt er een subsidieregeling opgesteld en vastgesteld waar aanbieders een beroep op kunnen doen voor een subsidie om een regionale logeervoorziening op te gaan zetten. Welke aanbieder deze subsidie krijgt en waar en wanneer de logeervoorziening wordt gerealiseerd is pas bekend wanneer de subsidie is verstrekt aan de desbetreffende aanbieder. De planning is dat eind dit jaar hier meer bekend over is.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2023 wordt een subsidieregeling opgesteld waar zorgaanbieders een beroep op kunnen doen voor een subsidie om het logeerhuis te kunnen gaan realiseren. Afhankelijk van de aanvragen die hierop binnen gaan komen weten we welke aanbieder het logeerhuis gaat realiseren waar op welke locatie in de regio.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.e De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de eigen rol van inwoners en kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.e.1 De stijging van het aantal maatwerkvoorzieningen is niet hoger dan de landelijke groeitrend.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het aantal aanvragen Schoonmaakondersteuning is hoger dan verwacht. Bij de risico's en ontwikkelingen beschrijven we de gevolgen hiervan en hoe we er mee omgaan. De aanvragen voor de andere maatwerkvoorzieningen ontwikkelen zich conform verwachting.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.f. Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.f.1. Vroegtijdige interventies bij opvoed-, financiële, woon- en/of psychosociale gezondheidsvraagstukken, om zo problematische vraagstukken (en dus maatwerkvoorzieningen) te voorkomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.g Vroeger signaleren en handelen en dit dichtbij de inwoner organiseren (MD04) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.g.1. Preventie draagt bij aan een gezondere leefstijl en we geven uitvoering aan het preventieakkoord.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.g.2. We integreren het thema gezondheidsverschillen in nieuw te ontwikkelen gezondheidsbeleid in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.g.3. We geven uitvoering aan het lokaal preventieakkoord Veenendaal middels het opzetten van een preventienetwerk en uitvoering van erkende interventies voor een gezonde leefstijl (zoals de Gezonde School aanpak en Stevig Ouderschap).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema IV: Sociaal domein - Jeugd

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.a Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.a.1 Jeugdigen groeien gezond en veilig op; we stimuleren en ondersteunen ouders om te zorgen voor een gezonde ontwikkeling van kinderen en een veilig opgroei- en opvoedklimaat.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft (MD06).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.b.1 In 2023 hebben we ambulante jeugdhulp ingezet waar nodig, en beheersen we onze kosten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We zien dat de kosten op ambulante jeugdhulp in 2022 zijn gestegen, en deze kosten zien we doorstijgen in 2023. We hebben in eerste kwartaal additionele maatregelen genomen met als doel de stijging op ambulante jeugdhulp om te buigen. We gaan op casusniveau in gesprek met aanbieders van ambulante jeugdhulp waar moeilijk te verklaren stijging heeft plaatsgevonden. Effecten hiervan verwachten we vanaf het najaar.

We zien medio juli een verdere stijging op ambulant in de groepsproducten en in GGZ ambulant. We sluiten niet uit dat dit een na-effect is van corona-maatregelen.

IV.b.2 In 2023 hebben we jeugdhulp met verblijf ingezet waar nodig, en beheersen we onze kosten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

We zien vanaf 2022 een sterke stijging in aantallen residentiele casuïstiek (jeugdhulp met verblijf). Dit levert ook een sterke stijging in kosten op. Het CJG heeft hier beperkt invloed op, gezien hier vaak jeugdrechtsmaatregelen aan ten grondslag liggen. We zien halverwege 2023 dat de stijging afvlakt. De casussen zijn geanalyseerd door gemeente en CJG. We zien geen eenduidige reden voor de toename. We blijven dit nauwlettend volgen en rapporteren hierover bij de volgende bestuursrapportages.

Beleidsmatig werken we aan een kleinschalige zorgvorm zodat jongeren zo dichtbij mogelijk kunnen opgroeien. Hiermee vergroten we de kans dat jongeren weer naar huis kunnen zodra dit passend is. In het najaar verwachten we dat deze voorziening de deuren opent.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.c.1 De gerealiseerde integrale werkwijze sociaal domein wordt in 2023 verder doorontwikkeld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.d We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.d.1 In 2023 is de sturing op aanbieders vergroot.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

IV.d.2 In 2023 hebben we de gevolgen van de Hervormingsagenda (verwacht in november 2022) voor Veenendaal inzichtelijk gemaakt, en vertalen we de maatregelen die hieruit voortkomen naar lokaal en regionaal niveau.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Wanneer de Hervormingsagenda definitief is, kan deze maatregel worden uitgevoerd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema V: Onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1 We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan 2021-2024 gericht op de daling van het aantal laaggeletterde inwoners daalt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

V.a.2. Ieder kind met een ondersteuningsbehoefte krijgt passende ondersteuning om onderwijs te kunnen volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

V.a.3. Alle kinderen van 0-13 jaar kunnen in een IKC een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De ontwikkelingen in Veenendaal Oost hebben geleid tot een vertraging van de geplande IKC 's . Op dit moment wordt het visietraject voor IKC so/sbo/po opgepakt. Het visietraject voor Dragonder Noord is tevens in ontwikkeling. Beide ontwikkelingen hebben nog niet geleid tot een samenwerkingsovereenkomst.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

V.a.4. In 2023 starten de kernpartners met de IKC ontwikkeling conform de planning in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2025.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De integrale afweging voor alle majeure projecten, waaronder alle IKC projecten, vindt op zijn vroegst plaats bij besluitvorming over de programmabegroting 2024. Dit betekent dat er tot en met november 2023 geen uitvoering wordt gegeven aan de IKC projecten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

V.a.5. In 2023 wordt de Verordening bekostiging leerlingenvervoer ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.b Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.b.1. Scholen ondersteunen bij de aanpak van coronavertragingen zoals beschreven in het Plan van aanpak NPO Veenendaal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VI: Sport

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VI.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VI.a.1. Nieuw beleidskader Sport en Bewegen in samenwerking met Stichting Sportservice Veenendaal en sportaanbieders.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VI.a.2. Uitvoering lokaal Sportakkoord 2020-2022 en borgen van de activiteiten die door corona niet of minder zijn uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VII: Cultuur

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VII.a. Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VII.a.1. We werken aan Verhaallijn 1: Een stabiele basis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.2. We werken aan Verhaallijn 2: Cultuur in de wijken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.3. We werken aan Verhaallijn 3: Iedereen doet mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.4. We werken aan Verhaallijn 4: Jong geleerd, oud gedaan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.5. We werken aan Verhaallijn 5: Het verhaal van Veenendaal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VIII: Welzijn

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.a Inwoners willen meer voor en met elkaar doen (MD03) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.a.1 Versterken van de sociale basis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VIII.a.2 De inzet van vrijwilligers en het sociale netwerk is onderdeel van het normale leven.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.b.1 Veenendalers nemen verantwoordelijkheid voor eigen zelfredzaamheid en eigen kwetsbaarheid, passend bij de levensfase.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten				
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-28	28	0	0
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	35	0	0	0
5.6B - Media	11	0	0	0
6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4	13	11	5
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	55	35	43	43
6.3A - Inkomensregelingen	280	360	360	360
6.5B - Arbeidsparticipatie	-150	0	0	0
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-100	-100	-100	-100
Totaal Lasten	106	337	313	307
Baten				
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	35	43	43
6.71A - Hulp bij het huishouden (WMO)	50	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	0	0	0	0
Totaal Baten	50	35	43	43
Saldo van baten en lasten	-56	-302	-271	-265
Totaal 2e bestuursrapportage	-56	-302	-271	-265

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (voordeel € 28.000)

Het college heeft in augustus jl. de subsidieplafonds voor de peuteropvang (met en zonder voorschoolse educatie) vastgesteld. Voor de dekking van deze subsidieplafonds zijn, naast de reguliere budgetten, de restantmiddelen uit 2023, ad € 28.458, beschikbaar. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen van 2023 naar 2024.

5.3A Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (nadeel € 35.000)

Theater de Lampegiet moet tot en met de zomer 2026 veilig te gebruiken zijn. Het college heeft daarom besloten voor een overbruggingsperiode van drie jaar, waarbij er tevens minder kosten zijn om voorstellingen te kunnen blijven geven in het gebouw. Er moet nu gestart worden met de voorbereiding van de hoogste rangorde van prioriteiten in het kader van veiligheid en functionaliteit. De kosten hiervan worden geraamd op € 35.000 exclusief BTW.

Hierover bent u op 13 juli 2023 geïnformeerd via een Raadsinformatiebrief Update onderhoudssituatie Theater Lampegiet.

5.6B - Media (nadeel € 11.000)

Samen met de andere deelnemende gemeenten, is aan de lokale omroep een eenmalige subsidie verstrekt voor de vervanging van (een deel van) de zendapparatuur ten bedrage

van € 16.000. Het aandeel voor de gemeente Veenendaal bedraagt hierin afgerond € 11.000.

6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (nadeel € 4.000)

Het college heeft op 4 juli jl. besloten een huurovereenkomst voor het pand aan de Markt 20 aan te gaan voor de huisvesting van het CJG. Hierdoor worden andere locaties afgestoten en kunnen in de komende jaren de verschillende huurovereenkomsten worden opgezegd (afhankelijk van de looptijd van het contract). Op dit taakveld worden de hogere huurlasten van € 3.825 in 2023, € 43.484 in 2024, € 40.768 in 2025 en € 34.938 vanaf 2026 verwerkt. Ter dekking van de hogere lasten wordt de bijdrage aan het CJG vanaf 2024 structureel met € 30.000 verlaagd.

6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (nadeel € 55.000)

Op 4 juli 2023 is het college akkoord gegaan met de verhuizing van het CJG naar Markt 20. De verhuizing van het CJG heeft een aantal financiële consequenties. Een daarvan is dat het gebouw moet worden aangepast voor gebruik door het CJG. Deze verbouwkosten worden geraamd op € 55.000 en kunnen niet worden geactiveerd i.v.m. de BBV-voorschriften.

6.3A Inkomensregelingen (nadeel € 280.000)

Het bereik van de minimaregelingen (inclusief bijzondere bijstand) is veel hoger dan begroot. Hierdoor wordt er een tekort van € 280.000 verwacht in 2023. Vanaf 2024 wordt het structurele tekort geraamd op € 270.000,-. Toename van het bereik komt onder andere door een hogere urgentie bij de doelgroep vanwege hoge inflatie en door de stijging van de bijstandsnorm waardoor de doelgroep groter is. Binnen het taakveld Inkomensregelingen wordt ook de taak schulddienstverlening uitgevoerd. Bij deze taak is sprake van een structureel tekort van € 50.000,-. Daarnaast is € 40.000,- nodig voor uitvoering van de wettelijke taak voor schulddienstverlening aan ondernemers (begeleidingskosten). De meerkosten vanaf 2024 voor schulddienstverlening worden dan € 90.000,-. Totaal van de structurele bijstelling vanaf 2024 op dit taakveld is daarmee € 360.000,-.

6.5B Arbeidsparticipatie (voordeel € 150.000)

In 2022 is € 200.000,- overgeheveld naar 2023 met als doel de dienstverlening aan de doelgroep banenafpraak uit te breiden. De uitbreiding van de formatie heeft vertraging opgelopen en is uitgesteld tot 1 oktober 2023. Daarom wordt voorgesteld om € 150.000 af te ramen.

6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO) (voordeel € 100.000)

Tijdens de programmabegroting 2023-2026 is er jaarlijks € 100.000 structureel extra beschikbaar gesteld voor het vrijwilligerswerk in Veenendaal en voor de waardering aan de vrijwilligers. Dit extra bedrag is per abuis dubbel in de begroting verwerkt en wordt middels deze correctieboeking gecorrigeerd.

Risico's / ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Wmo

Schoonmaakondersteuning

We zien nog steeds een stijging in het aantal cliënten dat gebruik maakt van schoonmaakondersteuning. Daarnaast zien we dat zorgaanbieders weinig tot geen plek meer hebben om nieuwe cliënten aan te nemen. Het is erg lastig om in de huidige arbeidsmarkt aan nieuw personeel te komen. Hierdoor kan het zo zijn dat mensen langer op schoonmaakondersteuning moeten wachten. We informeren cliënten over de huidige problematiek. Ook blijven we met de aanbieders in contact over de problematiek en zoeken gezamenlijk naar mogelijke, passende oplossingen.

Sterke stijging cao's Wmo Immaterieel

Elk jaar indexeren we de tarieven voor Wmo Immaterieel. Dit is nodig om de zorgaanbieders te compenseren voor stijgende kosten en te blijven voldoen aan de Algemene maatregel van bestuur reële prijs. Het Rijk betreft de loonstijgingen in de zorg bij de indexering van het

gemeentefonds. De cao's waar zorgaanbieders Wmo Immaterieel onder vallen (GGZ, gehandicaptenzorg en VVT) voeren stijgingen van het salaris door in 2023. Zowel voor 2023 als 2024 bestaat het risico dat het indexeren van tarieven eerder moet óf hoger is dan de verhoging van het gemeentefonds.

Nieuwe aanbesteding immaterieële Wmo voorzieningen

In 2023 starten we met de voorbereidingen voor de aanbesteding Wmo Immaterieel. Per 1 januari 2025 gaan de nieuwe contracten in. Het uitvoeren van deze aanbesteding kost ongeveer € 35.000,- onder andere voor een kostprijsonderzoek. Deze kosten dekken we uit de reguliere Wmo-middelen.

Jeugd

Vanaf 2022 stijgen de jeugdzorgkosten sterk. De trajecten van ambulante jeugdhulp duren langer en het aantal residentiële plaatsingen neemt toe. Het CJG heeft een beperkte invloed op de sterke ontwikkeling van de stijging residentiele casuïstiek. Daarnaast zijn er kosten ten behoeve van een herstelplan van een grote en landelijk opererende zorgaanbieder. Hierover hebben we in de eerste bestuursrapportage 2023 gerapporteerd.

In de eerste vier maanden van 2023 zien we een verdere stijging van kosten op met name ambulante jeugdhulp. De stijging van het aantal zaken residentiele zorg lijkt te stabiliseren, maar het is nog te vroeg om te kunnen zeggen of de kosten zullen dalen. We houden rekening met een prognose van € 25,64 miljoen, inclusief Veilig Thuis van ca. € 650.000. Deze prognose is op dit moment binnen de gemeentelijke begroting te dekken. We blijven dit nauwlettend volgen.

We werken blijvend aan maatregelen om kosten om te buigen. Een van deze maatregelen is het werken in de proeftuin Kind- en gezinsbescherming. Dit is een regionale pilot. Er bestaat een risico dat de kosten op veiligheid in het preventieve kader door deze proeftuin hoger uitvallen dan verwacht, omdat de inzet van de medewerkers uit het budget van maatwerk. Door deze proeftuin zijn er geen gedwongen maatregelen meer nodig geweest voor onze inwoners, en hebben we kunnen volstaan met preventieve maatregelen, Hiermee zijn de kosten ook verschoven. We volgen alle trends en ontwikkelingen. In juni 2023 is de landelijke Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld. In het derde kwartaal wordt onderzocht hoe hier lokaal uitvoering aan zal worden gegeven.

Minimaregelingen

Op 1 december 2021 is de Veenendaalpas geïntroduceerd als uitvoeringsinstrument van de minimaregelingen. Het bereik van de pas is de afgelopen anderhalf jaar met 36% toegenomen. We zien dat er een nieuwe groep gebruik maakt van de diverse regelingen. Dit komt enerzijds doordat het aanvragen van de energietoeslag is gekoppeld aan de Veenendaalpas en anderzijds dat er een hogere urgentie is om gebruik te maken van de minimaregelingen door de oplopende inflatie.

Verder is de regeling meerkosten chronisch zieken met ingang van 1 januari 2023 opnieuw ingevoerd, inclusief een eenmalige verhoging van € 200,- naar € 500,-. Deze regeling was aan te vragen van 5 april 2023 tot 1 juli 2023. Het bereik van de regeling is vele malen hoger dan verwacht vanwege:

- hogere urgentie vanwege oplopende inflatie;
- stijging van de bijstandsnorm (10%) waardoor de doelgroep met een andere inkomensbron dan een bijstandsuitkering eerder in aanmerking komt voor de minimaregelingen;
- toename van het aantal mensen met GarantVerzorgd 3 van Menzis met 53% (dit is een van de mogelijke bewijsstukken voor de regeling meerkosten chronisch zieken);
- veelvuldige communicatie.

Schuldhelpverlening

De tendens is dat het aantal aflossingsafspraken stijgt en dat het aantal schuldregelingen daalt. Dit is het gevolg van vroeger signaleren. Op dit moment is nog niet duidelijk of het terugbrengen van de duur van de wettelijke schuldregeling (van 36 maanden naar 18 maanden) gevolgen heeft. Verwacht wordt dat het aantal dwangakkoorden en het aantal zogenaamde 'draaideurklanten' stijgt. Het is nog niet zeker of dit tot stijgende kosten leidt.

De aanpak 'geldzorgen, armoede en schulden' heeft gevolgen voor de aanpak van schuldhulpverlening aan ondernemers. In de meicirculaire 2023 zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Ook voor 2024 zijn middelen toegezegd, maar de hoogte is nog niet bekend. De ambitie wordt hierop afgestemd.

Er is al enkele jaren een structureel tekort op het budget schulddienstverlening van ongeveer € 50.000,-. Dit tekort werd tot nu toe jaarlijks opgevangen met incidentele middelen voor de aanpak van schulden en geldzorgen. Er is vooralsnog geen zicht op nieuwe incidentele middelen. Bovendien is de besteding van de genoemde incidentele middelen niet optimaal, omdat de middelen nu worden gebruikt om het tekort op te vangen in plaats van gerichte ondersteuning van inwoners met geldzorgen en schuldenproblematiek. Tevens zijn er geen structurele middelen beschikbaar voor uitvoering van de wettelijke taak schulddienstverlening aan ondernemers. Hiervoor is jaarlijks € 40.000,- nodig. In deze bestuursrapportage is daarom vanaf 2024 totaal € 90.000,- bijgeraamd.

Verder heeft het ministerie besloten dat de kosten voor budgetbeheer aan inwoners die onder de Wet langdurige zorg (Wlz) vallen, niet langer worden vergoed op grond van de Wlz. Vergoeding vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening of de Participatiewet (in de vorm van bijzondere bijstand voor bewindvoering) ligt voor de hand.

Voor inwoners die onder beschermd wonen vallen en tevens begeleiding van Kwintes ontvangen, is er geen budget meer voor budgetbeheer vanuit de zorgkantoren. Zorgkantoren hebben geen budget, omdat de verantwoordelijkheid is weggehaald bij de Wlz en is verschoven naar armoede/schuldhulp. Kwintes heeft aangekondigd een aanvullende subsidie aanvraag in te dienen. We gaan onderzoeken of deze stijging valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. Dit kan tot een stijging van subsidiekosten of kosten voor bijzondere bijstand leiden. De kosten zijn ongeveer € 30.000,- op jaarbasis.

Energietoeslag

Inwoners met een laag inkomen hebben in 2022 een energietoeslag kunnen aanvragen ter compensatie van de hoge energierekening. Door de kabinetsval is de energietoeslag voor 2023 uitgesteld. Het wetsvoorstel is aangeboden aan de Tweede Kamer, maar het is nog onbekend of deze controversieel wordt verklaard of niet. Indien het wetsvoorstel wel wordt behandeld voor de verkiezingen dan is de beoogde ingangsdatum half oktober 2023. De eventuele energietoeslag 2023 voeren we ook uit voor de gemeenten Rhenen en Renswoude. De vergoeding voor de uitvoeringskosten wordt aan ons uitgekeerd. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van het budget dat het Rijk beschikbaar stelt voor deze toeslag. De toekomstige ontvangsten worden budgetneutraal verwerkt.

Inburgering

De verwachting is dat de instroom, ook in 2024, hoog blijft. Dit heeft, naast consequenties voor de formatie, gevolgen voor de uitgaven voor taalmaatjes inburgering. Voor 2024 zijn er opnieuw meer taalmaatjes nodig en dus meer subsidie. De wachtlijst bij de grootste taalschool (vanwege personeelstekort) is inmiddels weggewerkt. Wel is het soms nodig dat inburgeraars wachten op plaatsing in de beste groep. Dit verhoogt de kwaliteit van de lessen, maar ook kunnen er kortdurende (taal-) trajecten nodig zijn om een zinvolle tijdsbesteding aan te bieden.

Verder wordt onderzocht of de trajecten maatschappelijke begeleiding, participatie en zelfredzaamheid kunnen worden verbeterd. Hier wordt gedacht aan buddy's en een andere invulling van maatschappelijke begeleiding. In de tweede helft van 2023 wordt duidelijk hoe het nieuwe traject er uit kan zien en wat hiervan de kosten zijn.

Ondersteuningsvraag re-integratie

Door de krapte op de arbeidsmarkt en landelijke ontwikkelingen wijzigt de ondersteuningsvraag op het gebied van re-integratie. Deze is niet alleen meer gericht op uitkeringsgerechtigden, maar meer algemeen op inwoners met een ondersteuningsvraag op het gebied van arbeidstoeleiding. Er is in Veenendaal een toename te zien van projecten die zich (mede) richten op deze vraag. Het gaat bijvoorbeeld om gesubsidieerde projecten vanuit het coronaherstelfonds die incidenteel zijn gefinancierd. Een aantal organisaties vraagt om

vervolg te geven aan projecten die gericht zijn op bijvoorbeeld tegengaan van voortijdig schoolverlaters of het inzichtelijk maken van onbenut arbeidspotentieel. Er zijn regionale subsidiemogelijkheden, maar we sluiten niet uit dat voor dit soort projecten (deels) dekking uit gemeentelijke re-integratiemiddelen moet worden overwogen. Dit kan zorgen voor extra druk op de beschikbare budgetten.

Beschut werk

Het aantal beschut werkers in Veenendaal blijft iets achter op de taakstelling vanuit het Rijk. Het Rijk is bezig om de verdeling van de aantallen te herzien. Hierdoor is de kans groot dat Veenendaal op termijn minder beschut werkers toegewezen krijgt met als gevolg minder budget.

Minister Schouten heeft op 6 juli 2023 een brief naar de Tweede Kamer gezonden over de extra financiële middelen voor beschut werk. De brief komt tegelijk met de publicatie van een onderzoek van Significant APE, waaruit blijkt dat gemeenten op dit moment tot € 10.000, - per werkplek moeten bijleggen. Voor de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven wordt voor 2024 een budget van € 63,9 miljoen beschikbaar gesteld op de begroting van SZW. Voor beschut werk gaat het in 2024 om een extra investering van € 23,1 miljoen. Dit bedrag loopt vervolgens op naar € 64,7 miljoen in de structurele situatie. Per 2024 krijgen gemeenten een aanvullend bedrag van € 2.157, - per beschutte werkplek. Tot die tijd worden de plekken door de gemeente Veenendaal voor het standaardbedrag ingekocht bij IW4 en andere sociale werkbedrijven. Nu gaat het om totaal 26 beschut werkplekken in gemeente Veenendaal waarbij het overgrote gedeelte werkt bij IW4 en de rest bij overige bedrijven in de regio.

Breed offensief

Op 1 juli 2023 zijn de wetswijzigingen uit het wetsvoorstel “Uitvoeren Breed Offensief” in werking getreden. De wijzigingen die als gevolg hiervan moeten worden verwerkt in de integrale verordening Sociaal Domein worden in december voorgelegd aan de gemeenteraad. Het Rijk heeft aan gemeenten incidenteel budget toegekend voor de implementatie van de wijzigingen en structureel budget in de BUIG voor de extra inkomstenvrijlating. Gemeenten ontvangen geen extra middelen voor de verstrekking van ondersteuning bij re-integratie en ondersteuning op de werkvloer. Er wordt beter inzichtelijk welke voorzieningen gemeenten kunnen bieden aan inwoners uit de doelgroep loonkostensubsidie. Hierdoor stijgt mogelijk het beroep daarop. Een toename in de vraag naar vervoersvoorzieningen kan de druk op de gemeentelijke budgetten vergroten. Het effect is echter op dit moment onzeker.

Aanvraag ESF-subsidie

De gemeenten in de arbeidsmarktregio Foodvalley nemen samen deel aan het subsidietraject ESF REACT-EU. Dit traject richt zich op re-integratie van inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt en loopt door tot en met 2027. De verantwoording over de periode 2020 – 2022 is begin dit jaar ingediend. Wij verwachten dit boekjaar het resultaat te ontvangen. Hoe hoog deze zal zijn en of we het resultaat inderdaad dit jaar ontvangen is afhankelijk van de toetsing door het ministerie.